

СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Система управління базується на своєчасному і повному інформаційному забезпеченні. У такій ситуації існує необхідність формування інформаційних потоків підприємства з метою прийняття управлінських рішень. Ефективність прийнятих рішень кореляційно залежить від повноти інформаційного забезпечення та сформованої системи обґрунтування управлінських рішень. Діяльність зі збору та обробки зовнішньої та внутрішньої інформації, тобто про саме підприємство і про навколишнє його середовище, і являє собою систему управлінського обліку (СУУ).

У зв'язку із відсутністю нормативної бази, що регулює управлінський облік, на відміну від наукового тлумачення, до теперішнього часу в ділових колах так і не склалося єдиної думки про роль управлінського обліку. Позиції, які займають фахівці підприємств з даного питання, можна об'єднати у три групи:

- 1) управлінського обліку не існує, це виробничий облік, який має тільки лінгвістичне навантаження;
- 2) управлінський облік є підсистемою бухгалтерського обліку;
- 3) управлінський облік є самостійним елементом інформаційного забезпечення управління.

Як зазначалося вище різномірні судження можна пояснити відсутністю документації, що регламентує даний процес. Справа в тому, що стандарти і принципи збору і обробки інформації розробляються суб'єктами господарювання самостійно з урахуванням галузевих, географічних, історичних та інших особливостей. Така інформація покликана сприяти вирішенню таких функцій управління, як планування, аналіз витрат, контроль та власне процесу прийняття рішень.

В ідеалі управлінський облік повинен повністю будуватися на принципах бухгалтерського обліку і на основі його даних, інакше кажучи, є бути прикладною підсистемою бухгалтерського обліку. Переважна більшість підприємств використовують саме такий підхід до ведення управлінського обліку, пояснюючи це рівнем понесених затрат на підготовку інформації. Але незважаючи на економію затрат система не дозволяє належним чином вирішувати поставлені перед управлінським обліком завдання і має значні недоліки: несвоєчасне відображення в

бухгалтерському обліку фактів господарської діяльності (наприклад, через відсутність первинних документів з господарської операції), жорсткої регламентації бухгалтерського обліку не дозволяє зібрати інформацію у всіх необхідних аспектах (подробиці угоди), невідповідність фінансового результату, відображеного у бухгалтерському обліку, дійсному стану справ, недосконалість нормативної бази (протиріччя різних нормативних документів).

На відміну від бухгалтерського обліку, який ведеться на підприємстві відповідно до законодавства, управлінський облік служить виключно для прийняття управлінських рішень. Переваги та недоліки системи управлінського обліку залежать від критеріїв та факторів господарської діяльності.

Таблиця

Переваги та недоліки ведення управлінського обліку у контексті підсистеми бухгалтерського обліку

Недоліки	Переваги
Відсутність системи узагальнення даних по підприємству	вона створена для конкретного підприємства;
Використання різноманітних методик для визначення показників діяльності	система досить гнучка і легко адаптується до змін у процесах, пов'язаних з основною та іншою діяльністю;
Дублюється із системою фінансового обліку	включає як фінансові, так і натуральні показники;
Відсутні стандартні підходи до організації управлінського обліку	дозволяє складати проміжну звітність, яка використовується для більш ефективного вирішення повсякденних завдань.

Впровадження системи управлінського обліку рекомендовано підприємствам не залежно від їх розміру, відмінності полягають лише в масивах даних і кінцевих показниках, при цьому принципи побудови системи залишаються єдиними для всіх. Так, будь-якого керівника (як великого холдингу, так і малого підприємства) цікавлять статистика продажів, переваги покупців, оборотність товару, тобто аналіз продажів проводиться незалежно від масштабів діяльності, але прийняття рішень супроводжується кількісними елементами позицій.

Таким чином, для ефективного управління і прийняття грамотних економічних рішень компанія повинна розробити систему управлінського обліку, що продуктивно функціонує у конкурентному середовищі.

Література

1. Радіонова Н. Й. Методика формування збалансованої системи показників як інструмента стратегічного управлінського обліку / Н. Й. Радіонова // Стратегічні вектори соціально-економічного розвитку на

мікро- та макрорівні: Всеукраїнська науково-практична конференція (17-18 листопада 2016 р., м. Полтава). — 2016. — С. 175-178.

2. Скрипник М. І. Організація обліку витрат у розрізі центрів витрат та центрів відповідальності / М. І. Скрипник // Облік і фінанси АПК. — К.: ТОВ ЮФ «Юр-Агро-Вест». — 2011. — № 1. — С. 46-49. — Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/organizaciya-obliku-vitrat-u-rozrizi-centriv-vitrat-ta-centriv-vidpovidalnosti.html>.

УДК 658

Саюн А.О. к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Інформація на підприємстві відіграє важливу роль. У теперішній час під час бурхливого розвитку інформаційних технологій та засобів комунікації збільшуються об'єми інформації, але спостерігається втрата її якості. Велика кількість інформації поступово втрачає своє смислове навантаження. У всій сукупності інформаційних даних на підприємстві для забезпечення ефективності системи управління виробничо-господарською діяльністю підприємства, необхідно «просіювати» інформацію. Раціональний вибір при прийнятті управлінських рішень значною мірою залежить від організації обміну інформації. В основі процесу комунікації та руху інформації закладено ланцюг. Цей ланцюг умовно можна представити у вигляді «відправник» – інформація – засіб передачі – спосіб отримання інформації – «одержувач».

У виборі найсприятливішого рішення для підприємства лежить інформаційне забезпечення та системний аналіз ситуації. Оптимізація управлінських рішень залежить від процедур прийняття рішень. Процедури включають формування та вивчення альтернатив, визначення програми дій. Важливе значення у ході прийняття рішень є встановлення причиннонаслідкових зв'язків між явищами та процесами. Прийняття оптимізаційних рішень на підприємстві повинні ґрунтуватися на синергізмі інформації з бухгалтерського та управлінського обліків. Значну увагу слід приділяти бухгалтерському обліку, оскільки біля 70% припадає на облікову інформацію [1]. Це можна пояснити тим, що в обліку відображаються факти господарської діяльності підприємства. Господарська діяльність впливає на зміну господарських засобів підприємства чи на джерела їх утворення. Тобто ця інформація з обліку, дозволяє аналізувати динаміку роботи підприємства, визначати тенденції